

SFI
sustainable finance initiative

Examen Sustainable Finance Basis (SF-Basis)

Syllabus voor opleiders

Examen Sustainable Finance Basis (SF-Basis)

Februari, 2025

INHOUD

MODULE 1

AFBAKENING: WAT IS SUSTAINABLE FINANCE
EN WAAROM IS HET RELEVANT VOOR
DE FINANCIEEL PROFESSIONAL? 5

MODULE 2

BOUWSTENEN VAN SUSTAINABLE FINANCE 6

MODULE 3

SPELERS EN HUN ROL/IMPACT OP DE
SUSTAINABLE FINANCE MARKT 7

MODULE 4

RAPPORTEREN / COMMUNICATIE 8

MODULE 5

WETGEVEND EN BELEIDSBEPALEND KADER 9

MODULE 6

SUSTAINABLE STRATEGIE EN PRODUCTEN 10

Niveau basis (mbo+): kennismaking met en het begrijpen van de relatie tussen sustainability en de rol van de financiële sector.

Met behulp van deze syllabus kunnen opleidingsinstituten naar eigen voorkeur een opleiding ontwikkelen om het examen SF-Basis met goed gevolg te kunnen afleggen.

Tijdens deze opleiding leren cursisten de basisprincipes achter sustainable finance (the why), de kernelementen waar sustainable finance uit bestaat (the how) en de actuele toepassing van sustainable finance in de praktijk (the what).

Doelgroep: alle medewerkers in de financiële sector.

OVER HET EXAMEN

Nederland heeft, als onderdeel van internationale afspraken, enkele ambitieuze doelen gesteld op het gebied van verduurzaming. Naast de meer algemene Sustainable Development Goals, de klimaatdoelen van het Parijs-akkoord, de ambitie om in 2050 een volledig circulaire economie te zijn, is er ook het Sustainable Finance Action Plan (EU) en de beleidsagenda van het Nederlandse ministerie van Financiën. Er is brede consensus binnen de wetenschap en bij beleidsmakers dat de financiële sector een belangrijke rol speelt om de doelen te kunnen behalen. De financiële sector moet als vliegwiel fungeren naar een meer duurzame economie. Dat is extra urgent nu keer op keer (recent nog het Planbureau voor de Leefomgeving) wordt gewaarschuwd dat met het huidige beleid de gestelde doelen niet gehaald zullen worden.

Banken, verzekeraars, pensioenfondsen, accountants, financieel adviseurs, belastingsspecialisten en andere financieel professionals zullen zich de komende jaren moeten verdiepen in het onderwerp sustainable finance. Hoewel de financiële sector al veel initiatieven ontplooit op het gebied van sustainable finance, is dat vooral op het gebied van beleggings- en investeringsbeleid. Terwijl sustainable finance ook gaat over bijvoorbeeld het omgaan met nieuwe risico's, fiscale instrumenten en duurzaamheidsverslaglegging. De komende jaren zullen alle werknemers in de financiële sector kennis moeten hebben van sustainable finance, om de vertaalslag te

kunnen maken naar hun eigen specifieke vakgebied. Het realiseren van de Sustainable Development Goals (SDG's) en de emissiereducties die worden beoogd door het Akkoord van Parijs, vereist enorme kapitaalinvesteringen van het publiek en de private sector. Volgens het United Nations Environment Programme Finance Initiative (UNEP FI) is het benodigde bedrag tussen de 5 en 7 biljoen dollar per jaar, inclusief investeringen in infrastructuur, schone energie, water en sanitaire voorzieningen en landbouw. Er zijn duidelijke tekenen dat de financiële sector steeds beter voorbereid is om op deze uitdaging te reageren. In november 2021 waren er meer dan 4.000 ondertekenaars van de Principles for Responsible Investment en hadden meer dan 200 banken de Principles for Responsible Banking ondertekend.

Gepaard met deze groei in interesse en investeringen is er een groeiende vraag van belanghebbenden naar onderwijs en training over sustainable finance, zodat ze kunnen begrijpen wat sustainable finance is, welke voordelen het kan opleveren in vergelijking met traditionele benaderingen van financiële instrumenten en hoe het nog verder in de mainstream van de financiële sector kan worden gebracht.

Daarnaast constateren we een behoefte in de financiële sector om ook aantoonbaar te maken, via certificering, dat medewerkers over een basisniveau beschikken op het gebied van sustainable finance.

Het examen SF-Basis toetst de basiskennis die nodig is om sustainable finance te begrijpen: de reikwijdte, de bijdrage aan het ondersteunen van actie op het gebied van klimaatverandering en duurzame ontwikkeling, de belangrijkste actoren en hoe financiële instellingen beslissingen nemen over duurzaamheidsgerelateerde kwesties. De te ontwikkelen cursus stelt deelnemers in staat om dieper in te gaan op onderwerpen zoals duurzame financieringsinstrumenten (bijv. groene, sociale en duurzaamheidsgerelateerde obligaties en leningen), methodologieën en kaders voor het integreren van duurzaamheid in financiële beslissingen, belangrijke wereldwijde initiatieven voor duurzame financiering (bijv. de Principles for Responsible Banking, de Principles for Responsible Investment en de Task Force on Climate-related Financial Disclosures) en regelgeving voor

sustainable finance. Deze onderwerpen worden aangevuld met voorbeelden en casestudies van over de hele wereld.

Het examen is speciaal ontworpen voor financiële professionals die geïnteresseerd zijn in hoe hun activiteiten de doelen van duurzame ontwikkeling kunnen ondersteunen.

Wij hopen dat het examen en de bijbehorende opleidingen bijdragen aan het vergroten van het bewustzijn, de kennis en de dialoog over sustainable finance, en dat het de inspanningen van alle belanghebbenden ondersteunt bij het creëren van een duurzamere, veerkrachtigere en daarmee toekomstbestendige economie.

LEERDOELEN

De te ontwikkelen cursus biedt kennis over de bijdrage die financiële instellingen kunnen leveren aan duurzame ontwikkeling en over hoe duurzame financiering kan worden ingezet in de echte beleids- of bedrijfscontext.

De cursus:

- Legt de potentiële bijdrage van financieel professionals uit aan het bereiken van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) en de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs.
- Legt de kernconcepten van sustainable finance uit en de relevantie van duurzaamheidsoverwegingen voor de belangrijkste actoren in het financiële systeem.
- Beschrijft de rol die regelgeving en sectorinitiatieven (zelfregulering) spelen bij het vormgeven van sustainable finance.
- Beschrijft verschillende duurzame financiële producten, zoals obligaties, beleggingen, verzekeringen en leningen, die beschikbaar kunnen zijn om het kapitaal te verstrekken dat nodig is om de levering van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen en de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs te ondersteunen.

Het examen bestaat uit zes onderdelen. Per onderdeel zijn meerdere eindtermen van toepassing. In deze syllabus staan de verschillende onderdelen uitgewerkt en is een selectie opgenomen van relevante bronnen.

Module 1

Afbakening: wat is sustainable finance en waarom is het relevant voor de financieel professional?

DE OORSPRONG EN AFBAKENING VAN SUSTAINABLE FINANCE:

- Waarom is sustainable finance belangrijk?
 - Noodzaak voor sustainability (sociale en ecologische uitdagingen)
 - Rol / impact van financiële sector
- Wat is sustainable finance? (uitleg ESG in relatie tot financiële besluitvorming)
 - Financieel
 - Ecologisch
 - Sociaal
 - Governance
- Historie en oorsprong ESG, sustainability en sustainable finance
 - Toegevoegde waarde / motieven ESG voor financiële sector (FESG)
- Welke (inter)nationale afspraken zijn relevant?
 - SDG's
 - Parijs akkoord

Eindtermen en mogelijke literatuur / bronnen

1	De oorsprong en afbakening van sustainable finance:
1.1	De kandidaat kan het begrip sustainable finance beschrijven. • Sustainable finance – European Commission • Sustainable Finance UN Global Compact
1.2	De kandidaat kan uitleggen waarom sustainable finance belangrijk is.

	Het herkennen van sociale en ecologische duurzaamheidsuitdagingen voor de financiële sector • IPCC_AR6_SYR-SPM.pdf • Common_Agenda_Report_English.pdf Het kunnen duiden van de potentiële bijdrage van de financiële sector aan het behalen van de duurzaamheidsdoelen • Home Sustainable finance hub • "Principles of Sustainable Finance" – Dirk Schoenmaker en Willem Schramade
1.3	De kandidaat kan de hoofdlijnen van de Sustainable Development Goals (SDG's) benoemen.
	Herkennen welke doelen wel en niet tot de SDG's behoren • THE 17 GOALS Sustainable Development
1.4	De kandidaat kan de hoofdlijnen van het klimaat-akkoord van Parijs benoemen.
	Herkennen wat de afspraken over CO₂ reductie en maximale temperatuurstijging zijn in 2030 en 2050 • ADOPTION OF THE PARIS AGREEMENT - Paris Agreement text English
1.5	De kandidaat kan de kernelementen van sustainable finance benoemen.
	Uitleggen wat meervoudige waardecreatie is in relatie tot sustainable finance • Sustainable Financial Advice for SMEs Circular Economy and Sustainability • 220509-Publicatie-associate-lectorat-SFT-LR-WEB.pdf Tijdshorizon van sustainable finance • The Evolution of Sustainable Finance – United Nations Environment – Finance Initiative Verschil tussen traditioneel finance, sustainable finance en liefdadigheid benoemen • 'De ESG-transitie begint bij het bestaansrecht van een organisatie'

Module 2

Bouwstenen van sustainable finance

BOUWSTENEN VAN SUSTAINABLE FINANCE

- Drijfveren / motieven voor financiële instellingen
- Materiele Risico's voor financiële sector: fysieke en transitie
 - Externaliteiten, stranded assets, ..
 - › Klimaatverandering mitigatie
 - › Klimaatverandering adaptatie
- Sustainable finance initiatieven
- Cultuur / leiderschap

Eindtermen en mogelijke literatuur / bronnen

2	Bouwstenen van sustainable finance
2.1	De kandidaat kan het verschil tussen fysieke en transitie risico's als gevolg van klimaatverandering onderscheiden.
	• https://www.dnb.nl/media/yusm0hod/dnb-analyse-klimaatinprijzing.pdf • https://www.youtube.com/watch?v=HSK-cvoBKYxc
2.2	De kandidaat kan het verschil tussen klimaatmitigatie en klimaatadaptatie uitleggen.
	• 20 – Climate-Resilient Pathways: Adaptation, Mitigation, and SD
2.3	De kandidaat kan kansen herkennen voor financiële instellingen met betrekking tot de duurzaamheidstransitie.
	Investeringsbeleid, financieringsbeleid, productontwikkeling, advieskansen, risicomanagement etc.. • Green Finance and Investment OECD

2.4	De kandidaat kan de verschillende ESG-onderwerpen classificeren.
	Welke onderwerpen vallen onder Ecologisch Welke onderwerpen horen bij Sociaal Welke onderwerpen horen bij Governance • ESG Investing: Practices, Progress and Challenges OECD

Module 3

Spelers en hun rol/impact op de sustainable finance markt

SPELERS EN HUN ROL/IMPACT OP DE SUSTAINABLE FINANCE MARKT

- Spelers
 - *Kapitaal zoekers*
 - *Investerders (banken, verzekeraars, pensioenfondsen)*
 - *Financiële intermediairs*
 - *Aandelenbeurzen*
 - *Wetgevers en toezichthouders*
 - *Reviewers / rating agencies*
 - *Verzekeraars (als risicodragers)*
 - *Belastingadviseurs*
 - *Accountants*
- Uitgangspunten financiële organisaties
 - *Aanbevelingen TCFD*

3	Spelers en hun rol/impact op de sustainable finance markt
3.1	De kandidaat kan redenen herkennen voor financiële instellingen om duurzaamheids-criteria- en risico's in hun besluitvormings-processen te integreren.
	Positieve impact vergroten (kansen) en negatieve impact (risico's) verlagen met hun producten en diensten ESG-risico's managen waar financiële instellingen aan worden blootgesteld Aanpassen aan veranderende klantbehoefte Voldoen aan regelgeving • Boek Duurzame financiering - Barbara Baarsma en Maarten Biermans • Principles of Sustainable Finance - Dirk Schoenmaker en Willem Schramade • 04-37665.globalcompact_REV.2

3.2	De kandidaat kan de rol van de belangrijkste spelers op de sustainable finance markt herkennen.
	• ngfs-sustainable-finance-market-dynamics-31-march-2021.pdf • How Stock Exchanges can Grow Green Finance
3.3	De kandidaat kan de uitdagingen benoemen die financiële instellingen hebben bij sustainable finance.
	Verschillende vormen van green 'washing' en 'hushing' Gebrek aan goede data Politieke verhoudingen / sentiment Veranderende vraag naar duurzame producten bij bedrijven en burgers • Greenwashing, greenhushing and greenwashing • Unpacking "Washing" in ESG and Sustainability: A Guide to avoiding pitfalls ESG Matrix News

Module 4

Rapporteren / communicatie

RAPPORTEREN / COMMUNICATIE

- Impact reporting
- Integrated reporting
- Transparantie
- CSRD en CSDDD

Eindtermen en mogelijke literatuur / bronnen

4	Rapporteren / communicatie
4.1	De kandidaat kan het verschil uitleggen tussen impact reporting en integrated reporting
	De kandidaat kan uitleggen wat impact reporting is (aan de hand van de CSRD) De kandidaat kan uitleggen wat integrated reporting is (aan de hand van de CSRD) • Handbook-Harmonised-Framework-for-Impact-Reporting-June-2024.pdf • Corporate sustainability reporting - European Commission • IntegratedReporting_Framework_061024.pdf
4.2	De kandidaat kan uitleggen waarom impact of integrated reporting belangrijk is voor investeerders en uitgevende instellingen.
	Relatie met financiële besluitvorming Relatie met risico's

4.3	De kandidaat kan benoemen waar organisaties transparant over moeten zijn bij het opstellen van een impact report.
	Gebruikte data/methode, welke activiteiten wel en niet worden behandeld, de impact die wordt gemaakt
	De kandidaat kan het concept van integrated reporting aan de hand van het integrated reporting framework uitleggen.
	6 kapitalen herkennen De missie, visie en strategie van het bedrijf Verskil tussen output en outcome Rol van stakeholders Belang van de waardeketen • IntegratedReporting_Framework_061024.pdf

Module 5

Wetgevend en beleidsbepalend kader

WETGEVEND EN BELEIDSBEPALEND KADER

- 5 kernelementen sustainable finance strategieën
 - *Transparantie over ESG door bedrijven*
 - *Stewardship / aandeelhouderschap*
 - *Verplichtingen financiële instellingen*
 - *Taxonomies over duurzame activiteiten*
 - *Aanvullend nationaal/regionaal beleid*
- Regelgeving
- Richtlijnen
- Principles
- Toezichtkader

Eindtermen en mogelijke literatuur / bronnen

5	Wetgeving en zelfregulering
5.1	De kandidaat kan de belangrijkste wet- en regelgeving benoemen met betrekking tot sustainable finance. • Renewed sustainable finance strategy and implementation of the action plan on financing sustainable growth - European Commission • Sustainable finance package - European Commission • overzicht-duurzame-europese-wetgeving-laatste-versie-april-2024.pdf • Sustainable Finance • Sustainable Finance • FINAL-2017-TCFD-Report-11052018.pdf
5.2	De kandidaat herkent de doelen die de EU nastreeft met de EU taxonomie. • EU Taxonomy Navigator

5.3	De kandidaat kan de 6 principes van Verantwoord bankieren benoemen. • Principles for Responsible Banking - United Nations Environment - Finance Initiative
5.4	De kandidaat kan de 4 principes voor Sustainable insurance benoemen. • Principles for Sustainable Insurance - United Nations Environment - Finance Initiative
5.5	De kandidaat kan de 6 principes van Verantwoord beleggen benoemen. • About the PRI PRI Web Page PRI
5.6	De kandidaat kan de 6 onderdelen herkennen van sustainable finance framework van de EU. • Overview of sustainable finance - European Commission
5.7	De kandidaat kan de beoogde impact van wetgeving als CSRD en CSDDD aanduiden. • csrd-en-esrs.pdf • Corporate sustainability due diligence - European Commission

Module 6

Sustainable strategie en producten

MODULE 6: SUSTAINABLE STRATEGIE EN PRODUCTEN

- Doelstellingen / argumenten voor sustainable financiële producten
- 5 pilaren voor sustainable finance producten
 - Definitie
 - Selectie
 - Monitoring
 - Rapporteren
 - Verifiëren
- groene) Obligaties
- (groene) Leningen
- Aandeelhouder / eigenaarschap
- Duurzame verzekeringen
- Groene beleggingen
-

6.3	De kandidaat kan het verschil herkennen tussen een groen financieel product en een sustainable financieel product.
	Green bonds en loans versus sustainable linked bonds en loans • STA_GB_InternationalEdition_20180522_WEB-1.pdf • Green Bond Principles » ICMA • LMASustainabilityLinkedLoan-Principles-270919.pdf • Sustainability-Linked-Bond-Principles-June-2020-171120.pdf

Eindtermen en mogelijke literatuur / bronnen

6	Sustainable strategie en producten
6.1	De kandidaat kan het doel van sustainable finance producten uitleggen.
	• What is sustainable finance and why does it matter? OECD
6.2	De kandidaat kan verschillende typen sustainable finance producten benoemen.
	• Defining sustainable finance • Sustainable finance explained: Why it matters and how your business can lead UN Global Compact